GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 90. Vinerĭ 8 (20) Iunie 1884.

Braşovŭ în 7 (19) Iunie.

Din ţinutulŭ Năsĕudului ne sosiră mai deunăḍĭ nisce faime, carĭ ne-au causatŭ mirare şi îngrijire. Sĕ ḍicea că unii cărturarĭ de p'acolo au de gândŭ sĕ spargă solidaritatea naţională şi sĕ alégă unŭ deputatŭ guvernamentalŭ. Se mai spunea că directorulŭ gimnasiului din Năsĕudŭ însuşĭ voiesce se candideze şi „Viitorulŭ“ din Pesta s'a grăbitŭ de a'lŭ declará de aderentŭ alŭ programei sale.

Ar fi fostŭ într'adevĕrŭ unŭ prea ciudatŭ şi prea tristŭ lucru ca sĕ vedemŭ pe Românii din fostá graniţă jucêndu-se astfeliu cu cele mai sânte interese naţionale şi de aceea nu ne venea nicidecumŭ a crede în seriositatea acelorŭ faime.

Şi bine amŭ făcutŭ că n'amŭ creḍutŭ, căcĭ faptele petrecute cu ocasiunea alegerilorŭ dietale în cerculŭ Năsĕudului ne-au doveditŭ, că Românii de acolo nu s'au ganditŭ nicĭodată de a se rumpe de fraţii lorŭ şi de a-şĭ bate jocŭ de conclusele conferinţei nóstre naţionale.

Din contră, purtarea lorŭ a fostŭ de astă dată câtŭ se póte de demnă, aşa cum se póte aşteptá de la nisce ómenĭ conscii de drepturile lorŭ şi de datoria ce o au ca patrioţĭ adevĕraţĭ, ca sĕ arate celorŭ dela stăpânire, că nu mai merge cu regimulŭ violentării, alŭ distrugerei şi alŭ prigonirei, că poporulŭ e adêncŭ mâhnitŭ şi nemulţumitŭ din causa nedreptăţilorŭ ce trebue sĕ le sufere ḍilnicŭ mai alesŭ din partea organelorŭ administrative.

Tocmai Năsĕudulŭ a trebuitŭ sĕ facă în timpulŭ din urmă esperiinţele cele mai dureróse. Multă vreme Năsĕudenii au ganditŭ, că printr'o isolare de mişcarea generală naţională vorŭ puté îmblânḍí furia adversarilorŭ şi cultivá în linişte institutele lorŭ de cultură, spre binele judeţului şi alŭ ţĕrii.

Amară amăgire a crede, că tigrulŭ flămândŭ care a mirositŭ sânge, îşĭ va stêmpĕrá nesaţiulŭ décă victima, spre care se repede, va stá pe locŭ nemişcată. Aci ca şi pretutindenĭ în ţéră, ómenii au trebuitŭ sĕ se convingă, ca rĕulŭ nu zace atâtŭ în persónele ce compunŭ guvernulŭ, câtŭ mai vêrtosŭ în sistemulŭ de guvernare însuşĭ, în tendinţele care nu suferŭ, nu voiescŭ sĕ sufere, ca afară de Maghiarĭ sĕ se mai pótă desvoltá şi alţii pacĭnicŭ şi linişţitŭ în acéstă ţéră.

Mai alesŭ de unŭ timpŭ încóce curentulŭ maghiarisării a datŭ nascere unei agitaţiunĭ teribile în contra institutelorŭ de cultură ale Năsĕudenilorŭ, cari păreau că nu mai trăiescŭ decâtŭ numai pentru îngrijirea acestorŭ odóre ale lorŭ. Deodată strigară foile maghiare ca din gura şerpelui, că gimnasiulŭ din Năsĕudŭ este unŭ cuibŭ unde se crescŭ vrăşmaşii statului, Daco-românii şi Dumneḍeu mai scie ce; strigară că guvernulŭ face rĕu, că sufere asemenĭ institute şi ameninţau pe Năsĕudenĭ chiar cu secuestrarea fondurilorŭ, din carĭ îşĭ susţinŭ scóle şi carĭ sunt drépta lorŭ proprietate. Strigat'au ḍiarele maghiare, până ce guvernulŭ, care aḍĭ mai multŭ împinsŭ de curentulŭ ce l'a creatŭ elŭ însuşĭ între Maghiarĭ, a numitŭ prefectŭ şi peste Bistriţă-Năsĕudŭ pe faimosulŭ br. Banffy, care in câţiva anĭ ca prefectŭ în Solnocŭ-Dobêca a distrusŭ aprópe totŭ ce era integru românescŭ în acestŭ judeţŭ.

Totŭ pressa maghiară a fostŭ aceea, care a salutatŭ numirea baronului Banffy ca o isbêndă a causei Maghiarismului în judeţulŭ dela nordulŭ Transilvaniei.

Baronulŭ Banffy din putere-şĭ a trebuitŭ sĕ arăte, că este demnŭ de încrederea şi de speranţele ce le pune în elŭ opiniunea publică maghiară şi cea dintâiu faptă a sa a fostŭ, că a spartŭ cu forţa la alegerile municipale de astă érnă solidaritatea dintre Românii şi Saşii naţionali şi cu ajutorulŭ funcţionarilorŭ proclamaţĭ la comanda sa, a încercatŭ sĕ împună cu forţă limba maghiară comunelorŭ române şi săsescĭ din judetele Bistriţa-Năsĕudŭ.

Nu scimŭ până unde au ajunsŭ lucrurile şi ce paşĭ sunt decişĭ a întreprinde Românii şi Saşii în contra arbitrarei şi nelegalei procederĭ a comitelui supremŭ (prefectului) Banffy, dér cu bucuriă înregistrămŭ demnulŭ rĕspunsŭ ce l'au datŭ Românii Năsĕudenĭ şi acestui paşă şi mandanţilorŭ sĕi la alegerile dietale de erĭ, abţinêndu-sĕ cu toţii în strênsă solidaritate dela actulŭ electoralŭ.

In urma absentărei Românilorŭ a fostŭ alesŭ unŭ Ungurŭ numai *c'unŭ singurŭ votŭ,* cu acela alŭ candidătoriului însuşĭ. Telegrama din Năsĕudŭ ce-o publicămŭ mai la vale ḍice, că alesulŭ c'unŭ singurŭ votŭ Viszolyi Gustav este aptŭ de a deveni viitorulŭ preşedinte alŭ dietei. Intr'adevĕrŭ prin alegerea lui de preşedinte dietalŭ s'ar caracterisá de minune modulŭ cum este representată poporaţiunea din Transilvania şi Ungaria în parlamentulŭ din Pesta.

Scirĭ telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.«)

Budapesta, 18 Iunie. — Până a séră au fostŭ aleşĭ 224 liberalĭ, între carĭ este şi d. Carol Pulszky; 57 din partida oposiţiunei moderate; 68 independenţĭ; 17 antisemiţĭ; 11 neaparţinĕtorĭ la nicĭ o partidă; 16 naţionali.

Kecskemét, 18 Iunie. — La alegerile din cerculŭ superiorŭ şi inferiorŭ neintrunindŭ nicĭ unulŭ din candidaţĭ maioritatea absolută, se va face o nouă alegere în cerculŭ superiorŭ între antesemitulŭ Vadnay şi liberalulŭ Vámos, şi în cerculŭ inferiorŭ între independentulŭ Lipthay şi antisemitulŭ Persay.

Berlinŭ, 18 Iunie. — „Reichsanzeiger“ publică decretulŭ regalŭ despre numirea principelui de corónă şi a principelui Bismarck ca vicepreşedinţĭ ai consiliului de statŭ. Asemenea au apărutŭ şi decretele privitóre la numirea a 71 membri noi în consiliulŭ de statŭ.

Sofia, 18 Iunie. — Camera e convocată la 8 Iulie în sesiune estraordinară.

Bucurescĭ, 18 Iunie. — Senatulŭ şi camera au votatŭ aprópe în unanimitate, afară de lista civilă, o dotaţiune pentru familia regală, compusă din 12 marĭ moşii ale statului, ale cărorŭ venitŭ anualŭ trece preste 700,000 lei noui. Sesiunea parlamentară va fi închisă Vinerea viĭtóre printr'unŭ discursŭ regalŭ.

Telegramă particulară a „Gaz. Trans.“

Năsĕudŭ, 18 Iuniu. — Incă aseră la raportulŭ delegatului Vrăşmaşŭ alegĕtorii românĭ din acestŭ cercŭ primiră u n a n i m ŭ condusele congresului naţionalŭ electoralŭ din Sibiiu.

Astăḍĭ se proclamă viitorulŭ preşedinte dietalŭ (?) Vizsolyi Gustavŭ de deputatŭ numai cu votulŭ candidatorului.

Românii s'au abţinutŭ dela alegere cu toţii.

Cronica ḍilei.

Aserŭ, ḍice »România liberă« a fostŭ o întrunire de Rosetişţĭ la d. Giani. S'a discutatŭ linia de conduită a celorŭ unspreḍece, precumŭ şi manifestulŭ ce va trebuí sĕ apară curêndŭ în »Românulŭ.« Spiritele par aplecate către o purtare fermă faţă cu guvernulŭ, şi în viitórele alegerĭ, vederile d-lui Rosetti şi a partisanilorŭ sĕĭ se vor manifeste fără şovăire. Póte chiarŭ de mâine „Românulŭ“ va intra în noua cale.

La acéstă întrunire au asistatŭ şi semipartisanii d-lui Rosetti, ca d-nii Nacu, Cantili, etc. D. Nacu a declaratŭ cu durere că se vede silitŭ a se abţiné dela orĭce manifestaţiă.

*

O delegaţiune ḍice »Adevĕrulŭ« a dulgherilorŭ, zidarilorŭ etc. din Capitală a înmânatŭ ierĭ, la Cameră, o petiţiune domnului prim-ministru. Ei sĕ plăngŭ, că, din causa concureuţii ce le facŭ lucrătorii străinĭ, nu mai găsescŭ nimica de lucru.

D. primŭ-ministru a promisŭ, că sĕ va ocupá de cestiunea lorŭ şi că, pentru momentŭ, va întreveni pe lângă marii întreprinḍĕtorĭ de lucrărĭ, ca sĕ îi întrebuinţeze de preferinţă pe ei.

*

O altă delegaţiune a micilorŭ industriaşĭ papucarĭ, s'a plânsŭ totŭ erĭ d-lui ministru alŭ comerciului că agenţii primăriei îĭ oprescŭ de aş'ĭ vinde produsulŭ mânilorŭ lorŭ şi prin acésta sunt reduşĭ la cea mai mare miseriă.

Nu ştimŭ încă ce rĕspunsŭ le va fi datŭ d. ministru, se speră însĕ că d-sa va căutá unŭ mijlocŭ, prin care o clasă întrégă de muncitorĭ sĕ fie scăpaţĭ de a ajnnge peritorĭ de fóme.

*

In Bucurescĭ a apărutŭ unŭ nou ḍiarŭ »Naţionalulŭ« alŭ studenţilorŭ. Devisa lui e: s t ă r u i n ţ ă, o r d i n e, l e g a l i t a t e.

*

Kraszevski, eruditulŭ literatŭ polonesŭ, care aḍĭ geme în închisóre, speră că va fi graţiatŭ. De aceea amicii sĕi învită publiculŭ polonesŭ a se abţiné dela orĭce manifestaţiunĭ, care arŭ aţîţá autorităţile germane în contra lui Kraszevski. Eruditulŭ scriitorŭ a adresatŭ din închisóre următórea rugare cătră amicii sĕi: »Vĕ rogŭ sĕ nu faceţĭ în ḍiare întrebuinţare de scrisorile mele, căcĭ acésta numai mi-ar stricá. Eu, dupĕ unŭ anŭ de nesigurătate şi chinurĭ, voescŭ sĕ mĕ odihnescŭ, fie chiar şi în închisóre.«

*

Casa sĕracilorŭ din Triestŭ s'a dĕrîmatŭ. Până acum au fostŭ scoşĭ din ruine ḍece morţĭ şi nenumĕraţĭ răniţĭ.

*

In cercurile diplomatice din Berlinŭ se vorbesce, că împĕratulŭ Wilhelm ar fi fostŭ sfătuitŭ de consilierii sĕi, ca sĕ nu mérgă în anulŭ acesta la Wiesbaden, fiind-că s'a proiectatŭ unŭ atentatŭ în contra vieţii sale. Poliţia din Berlinŭ a fostŭ de mai multŭ timpŭ însciinţată că în acestŭ scopŭ a plecatŭ din America unŭ individŭ, ducêndŭ cu sine materii esplosibile. La porturĭ poliţia a păzitŭ necurmatŭ. In fine, în sĕptămâna trecută a sositŭ la Brema o femeiă, care aducea cele patru cutii cu materii esplosibile, semnalate de autorităţile din America. Femeia a plecatŭ dela Brema la Elberfeld, unde a fostŭ arestată, sub cuvêntŭ că ea ar fi persóna însărcinată cu esecutarea atentatului proiectatŭ la Wiesbaden în contra împĕratului Wilhelm. Se ḍice că cu executarea atentatului a fostŭ însărcinată o femeiă, fiind-că femeile se bănuescŭ mai puţinŭ decâtŭ bărbaţii.

Acte diplomatice relative la conflictulŭ bulgaro-sêrbŭ.

I. Representantelui Serbiei la Sofia.

Nişŭ, 11 (23) Maiu 1884.

»Cu tóte asigurările guvernului din Sofia, că emigranţii nu dau nicĭ uuŭ pretestŭ de bănuelĭ, erĭ au venitŭ din Bulgaria în Sêrbia două bande de emigranţĭ, carĭ au jăfuitŭ pe locuitorĭ. La Vidinŭ se facŭ publice înrolărĭ de Muntenegrinĭ şi din ómenĭ fără lucru. Se tipărescŭ şi se rĕspândescŭ proclamaţiunĭ şi broşurĭ re-

voluţionare în contra stărilorŭ de lucrurĭ din Serbia. Se ţinŭ întrunirĭ, la carĭ participă şi Muntenegrinĭ, ce vinŭ prin Constintanopole la Sofia. Cereţĭ în modŭ energicŭ a se luá mĕsurĭ în contra emigranţilorŭ. Décă guvernulŭ bulgarŭ nu va face acésta, atuncĭ ḑică ce va voi.«
Garacianinŭ.

II. Ministrului de interne la Nişŭ.

Sofia, 12 (24) Maiu 1884.

»Am primitŭ telegrama d-vóstră de erĭ şi ministrulŭ de esterne alŭ Bulgariei m'asigură în modŭ solemnŭ, că nu va tolerá încercările de insurecţiune. M'asigură, că încă aḑi va propune consiliului de ministrii cele mai aspre mĕsurĭ în contra emigranţilorŭ noştri şi despre resultatŭ mĕ va însciinţá. La Vidinŭ va veni unŭ nou prefectŭ, dela a căruia energiă d. Balabanovŭ speră, că vorŭ încetá orĭ ce încercărĭ de turburărĭ în contra Serbiei.«
Simicĭ.

III. Representantelui Serbiei la Sofia.

Nişŭ, 13 (25) Maiu 1884.

»Aţĭ primitŭ vr'unŭ resultatŭ în privinţa mĕsurilorŭ luate în contra emigranţilorŭ? Nu plecaţĭ înainte de a regulá acéstă cestiune.«
Garacianinŭ.

IV. Ministrului de esterne la Nişŭ.

Sofia, 14 (26) Maiu 1884.

»N'am primitŭ. Mĕ ducŭ imediatŭ la d. Zancof, pentru ca sĕ-lŭ întrebŭ ce s'a făcutŭ. Nu voiu plecá înainte de sosirea principelui şi înainte de a fi regulatŭ acésta afacere.«
Simicĭ.

V. Ministrului de esterne la Nişŭ.

Sofia, 14 (26) Maiu 1884.

»D. Zancof cere, ca sĕ ne retragemŭ santinelele de pe teritorulŭ bulgarŭ dela Bregova. Décă nu vomŭ face acésta în timpŭ de 3 ḑile, ne ameninţă, că va goní cu puterea santinelele. Vĕ rogŭ a-mĭ da instrucţiunĭ.«
Simicĭ.

VI. Ministrului de esterne la Nişŭ.

Sofia, 14 (26) Maiu 1884.

»D. Zancof nu crede, că emigranţii noştri potŭ sĕ străbată în Serbia, ḑicêndŭ că, cu ocasiunea ultimei sale călĕtorii, a însĕrcinatŭ personalŭ autorităţile bulgare, ca sĕ supravegheze de aprópe pe emigranţĭ. Alaltaerĭ a ordonatŭ prefectului dela Vidinŭ, ca sĕ facă cercetărĭ şi să nu permită cu nicĭ unŭ preţŭ formarea de bande armate contra Serbiei. Décă se va constatá, că emigranţii au întratŭ în Serbia, d. Zancof îmĭ promite a-i depărta pe toţĭ din districtulŭ Vidinului. După asigurările prefectului de poliţiă din Sofia, în timpulŭ din urmă n'a venitŭ din Constantinopole decâtŭ numaĭ unŭ singurŭ Muntenegrénŭ. D. Zancof declară, că nu va permite încercărĭ insurecţionale în contra Serbiei.«

VII. Agentului diplomaticŭ alŭ Serbiei la Sofia.

Nişŭ, 15 (27) Maiu 1884.

»Ca rĕspunsŭ la telegrama d-vóstră dela 14 Maiu, relativă la ameninţările ministrului preşedinte de a goní santinelele sêrbe de pe unŭ teritorŭ, care, conformŭ tractatului dela Berlinŭ, formézĕ o parte integritóre a Serbiei, declaraţĭ ministrului de esterne alŭ principelui, că guvernulŭ regalŭ e din sémă afară uimitŭ de a vedé o cestiune pusă pe tapetŭ chiar în acelŭ momentŭ, în care se aşteptă soluţiunea unorŭ reclamaţiunĭ cu multŭ mai grave dintre douĕ ţĕrĭ vecine şi amice! Necurmatele năvălirĭ ale emigranţilorŭ, carĭ turbură liniştea districtelorŭ mărginaşe ale monarchiei; proclamaţiunile revoluţionare pe care emigranţii publice le rĕspândescŭ; tóte aceste uneltirĭ ale emigranţilorŭ, carĭ le facŭ sub ochiĭ autorităţilorŭ princiare, constată, că guvernulŭ regalŭ nu va mai pute tolerá fără a protestá energicŭ. Ceremŭ o promtă satisfacţiune şi mĕsurĭ energice în contra emigranţilorŭ. Décă reclamaţiunilorŭ nóstre nu li se va da cuvenita urmare, guvernulŭ regalŭ va fi nevoitŭ a vĕ învita ca, împreună cu personalulŭ agenţiei diplomatice, să părăsiţĭ Sofia.«
Garacianin.

VIII. Ministrului de esterne la Nişŭ.

Sofia 16 (28) Maiŭ 1884.

»Telegrama d-vóstră am comunicat-o ministrului de esterne. Elŭ mi-a rĕspunsŭ, că l'a pusŭ în uimire cuprinsulŭ şi forma ei, fiind-că guvernulŭ princiarŭ doresce a trăí în bune relaţiunĭ cu noi. Ce privesce postulŭ de frunţăriă dela Bregova, a ḑisŭ că, decă se va constatá că acelŭ teritoriu, conformŭ tractatului dela Berlinŭ, aparţine Sêrbiei, atuncĭ va cere scusele sale pentru ridicarea acestei cestiuni, căcĭ respecteză tractatulŭ din Berlinŭ. In privinţa emigranţilorŭ, ministrulŭ din nou a declaratŭ, că nu scie nimicŭ despre înrolărĭ de bande şi despre rĕspândirea de proclamaţiunĭ revoluţionare. Décă i se vorŭ dá dovedĭ în privinţa acésta, va luá tóte mĕsurile necesare. Ne rógă a-i supune reclamaţiunile înscrisŭ şi în douĕ ḑile ne va rĕspunde. Vĕ rogŭ sâ'mĭ daţĭ instrucţiunĭ, dácă e bine séu nu sĕ-i împlinescŭ cererea, séu să-i lasŭ numai o copiă de pe telegramă.«
Simicĭ.

IX. Ministrului de esterne la Nişŭ.

Sofia, 18 (30) Maiu 1884.

»D. Zancof ḑice, că toţĭ emigranţii sunt în Vidinŭ Vasilie Larevicĭ din Zaicarŭ a venitŭ la Vidinŭ, ca să împartă averea cu frate-sĕu, şi, după spusa lui Zivco Milenovicĭ, la întórcerea sa a luatŭ cu sine unŭ articolŭ tradusŭ în limba sêrbă din ḑiarulŭ din Vidinŭ »Sloboda.« In Vidinŭ nu esistă broşurĭ séu proclamaţiunĭ revoluţionare. Emigranţii vorŭ fi acumŭ transportaţĭ în interiorulŭ ţĕrii la Cuba şi Chirijevo.«
Simicĭ.

X. Representantelui Serbiei la Sofia.

Nişŭ, 22 Maiu (3 Iunie) 1884.

»Aḑi. prefectulŭ din Vidinŭ a ocupatŭ cu putere armată postulŭ nostru dela Bregova. Teritoriulŭ şi postulŭ aparţinŭ nouĕ încă din vechime. Graniţele internaţionale între noi şi Turcia au fostu stabilite la 1833 de-alungulu ţĕrmului dreptu alu Timocului. Tratatulŭ dela Berlinŭ a recunoscutu graniţa veche. Comisiunea sêrbă-bulgară, trimisă acum doi anĭ pentru constatarea graniţelorŭ, n'a făcutŭ nicĭ cea mai mică amintire, că acestŭ punctŭ ar fi controversatŭ. Cere esplicaţiunĭ şi temeinice motive, care e cuvêntulŭ de procede astfelŭ guvernulŭ bulgarŭ în cestiunĭ internaţionale?
Garacianin.

XI. Agentului diplomaticŭ alŭ Serbiei la Sofia.

Nişŭ, 24 Maiu (5 Iuniu) 1884.

»Guvernulŭ regalŭ protesteză în tótă forma în contra ocupării cu puterea a unui punctŭ de fruntariă, care încă din vechimo erá păzitŭ de posturĭ sêrbescĭ. Elŭ trebue să observe, că energia ce se crede'n dreptŭ ministerulŭ bulgarŭ a o desvoltá în acéstă afacere e unŭ actŭ de violenţă neobicĭnuitŭ între ţĕrĭ amice, căruia nu i-a premersŭ nicĭ schimbărĭ de note, nicĭ trimiterea unei comisiunĭ mixte la faţa locului. Guvernulŭ regalŭ cere o formală satisfacţiune şi retragerea puterii armate bulgare de pe teritoriulŭ în litigiu, precum şi reinstalarea postului sêrbescŭ, fără de a prejudecá cestiunea în resolvarea ei finală.

In acelaşĭ timpŭ, protesteză în tótă forma, că guvernulŭ bulgarŭ, departe de a luá mĕsurĭ în contra insurgenţilorŭ sêrbĭ, elŭ admite în acestŭ momentŭ presenţa exmitropolitului Michailŭ în Sofia. In faţa acestorŭ împrejurărĭ, guvernulŭ regalŭ se vede nevoitŭ a cere, în numele amiciţiei ce, esistă între ambele ţĕrĭ, depărtarea insurgenţilorŭ sêrbĭ atâtŭ din Sofia câtŭ şi din districtele învecinate cu regatulŭ, deórece presenţa lorŭ în aceste localităţĭ constitue unŭ pericolŭ necurmatŭ pentru pacea şi liniştea publică.

Binevoiţĭ a cere, ca aceste mĕsurĭ sĕ se esecute celŭ multŭ în timpŭ de trei ḑile. Décă până Duminecă diminéţa nu ni se va dá o deplină satisfacţiune, închideţĭ agenţia diplomatică şi, fără a mai aşteptá vre unŭ altŭ ordinŭ, plecaţĭ cu totŭ personalulŭ şi veniţĭ pe calea cea mai scurtă la Nişŭ.«
Garacianin.

Corespondenţa nóstră din Comitate.

Deva, 16 Iuniu 1884.

Vĕ comunicŭ cum a percursŭ alegerea de deputatŭ în 13 Iunie st. n. în opidulŭ Deva. Se înţelege, că, de obiceiu, fiecare deputatŭ îşĭ are corteşii sĕi, carĭ de carĭ mai isteţi şi rafinaţĭ; mai au încă şi spate de suferitŭ, căcĭ au căpĕtatŭ şi câte o palmă douĕ şi bâte. Aceea însă nu i-au jenatŭ, numai sĕ ésă invingĕtorĭ. Destulŭ că în preséra de alegere toţĭ corteşii s'au dusŭ în comune, unde au avutŭ voturile lorŭ cumpĕrate, ca sĕ-i reţină de a nu pute fi înşelaţĭ de a trece la ceialalţĭ, carĭ umblau cu maĭ mulţĭ banĭ îmbiindu-i sĕ le dea voturile. Diminéţa, în ḑiua de alegere, au venitŭ toţĭ din tóte părţile cu votanţii lorŭ, cu stégurĭ şi musică; intrândŭ în oraşŭ i-au băgatŭ în curţĭ închiḑindu-i acolo, ca cum închidŭ neguţătorii de vite boii cumpăraţĭ, dându-le mâncare şi beutură. Cândŭ le venia rêndulŭ sĕ se ducă la votisare, mergéu între corteşĭ, ca arestanţii între gendarmĭ. După ce îşĭ dedeau votulŭ, se întorcéu érăşĭ la mâncare şi beutură pe contulŭ candidatului. La unŭ corteşŭ alŭ oposiţiunei au fostŭ vr'o 40 votanţĭ închişĭ în curte, şi corteşii candidatului guvernamentalŭ au astupatŭ cu lemne uşa, aşa că au trebuitŭ sĕ ésă cu scările sărindŭ peste ulucĭ afară în drumŭ, spre a merge la votisare. Sĕ fi vĕḑutŭ, cum de bine sciu corteşĭ profesorii dela preparandiă şi dela şcóla reală, cu studenţĭ cu totŭ. Pe doi corteşĭ de ai oposiţiei (»Ellenzék«) i-au arestatŭ gendarmii, ca reuşita candidatului guvernamentalŭ cu atâtŭ mai uşóră sĕ fie. Frumosŭ teatru amŭ avutŭ în ḑiua aceea. La loculŭ votisărei au fostŭ 2 companii de soldaţĭ românĭ dela Orăştia, regimentulŭ Nru. 64, trăgêndŭ unŭ cordonŭ, de care nimenea nu a cutezatŭ sĕ s'apropie. Mulţimea presentă se uitá la votanţĭ cum jucau cu câte 6—7 stégurĭ şi strigau. Spre séră birjile alergau după votanţĭ prin oraşŭ, ba pe 4 inşĭ i-au adusŭ dela sapă de pe câmpŭ cu plată bună. Deputatulŭ guvernamentalŭ a eşitŭ cu 56 voturĭ plus. De n'ar fi lucratŭ amploiaţii cu atâta rĕvnă pentru elŭ, eşia celŭ opoziţionalŭ, căcĭ cu acesta a ţinutŭ aristocraţia cea lipită. Candidatulŭ oposiţiunei a împărţitŭ în cerculŭ Devei la 17—18 mii florinĭ, mai târḑiu plătea votulŭ cu câte 30 fl.

După finea alegerei s'au adunatŭ toţĭ corteşii şi mulţimea de ómenĭ cu profesorii în frunte, cu stégurĭ şi musică şi cu facle, s'au dusŭ a gratulá pe deputatulŭ alesŭ, ţinêndu-i-se şi o vorbire formósă, la care a rĕspunsŭ deputatulŭ mulţămindu-le pentru încrederea (cumpărată cu banĭ) şi a accentuatŭ si aceea, că va stărui şi va lucrá pentru binele naţiunei şi înflorirea patriei. Au cheltuitŭ ambii deputaţĭ destulŭ; mulţĭ dintre votanţĭ de ambe părţĭ au luatŭ banĭ, şi acuma rîdŭ, acésta şi foile dumnélorŭ o recunoscŭ.

Inteligenţa română s'a abţinutŭ dela votisare. Dintre preoţii românĭ 3 au luatŭ parte de silă, căcĭ au fii la scóle cu stipendii, prin urmare suntŭ de scusatŭ. De altcum pasivitatea nóstră nu s'a compromisŭ întru nimicŭ.

Sĕ fi vĕḑutŭ la ómenĭ căḑuţĭ pe strade şi în şanţurĭ, cugetai că suntŭ vulneraţii dela Königgrätz.

N. Oprea.

Uzdinŭ, 14 Iunie st. n.

Astăḑĭ s'au dusŭ la urnă alegĕtorii din cerculŭ de alegere Uzdinŭ, comitatulŭ Torontalŭ, pentru a'şĭ alege deputatŭ dietalŭ. Au fostŭ 2 candidaţĭ, cunoscutulŭ fostŭ deputatŭ Dr. Polit cu programa dela Becikerecŭ şi Sibiiu, alŭ 2-lea necunoscutulŭ Milan, pretorŭ în Antalfalva cu programa guvernamentală. Acestŭ din urmă a reeşitŭ cu o maioritate de 985 voturĭ. Lupta a fostŭ mare, dar scandalósă şi nedemnă de provocătorulŭ luptei, cu atâtŭ mai puţinŭ démnă de pionerii şi organele folosite ca instrumentŭ orbŭ pentru ajungerea scopului sĕu.

Notificŭ, că reuşita are a o mulţămi deputatulŭ alesŭ nevinovăţiei Românilorŭ de pe aci, carĭ fiindŭ până mai erĭ alaltaerĭ militarĭ, au învĕţatŭ a ascultá orbesce de comandanţii şi conducĕtorii sĕi, cugetândŭ că totŭ ce ḑice domnulŭ e bine şi altcum nu póte fi. Mai multŭ însĕ are a o mulţămí păstorilorŭ sufletescĭ, preoţilorŭ românĭ, carĭ la promisiunĭ de crucĭ de aurŭ şi brâne roşii nu se ruşineză a seduce pe poporŭ prin vorbiri ţinute chiar în apropierea sântului altarŭ. Acésta póte că totŭ n'ar fi putultŭ face nimicŭ, poporulŭ îi cam cunósce, décă n'ar fi intervenitŭ alţĭ agenţĭ politicĭ, carĭ neputêndŭ cu arma cuvêntului au apelatŭ la mijlóce silnice, dictândŭ pedepse de câte 10 fl. pentru acela, care nu se va presentá la alegere, şi câte 10 fl. la celŭ care nu-şĭ va trimite trăsura sĕ ducă pe alegĕtorĭ până la loculŭ de alegere; carĭ nu au voitŭ nicĭ aşa, au fostŭ aduşĭ cu gendarmĭ şi puşĭ cu forţa la porunca judelui în trăsură şi presentaţĭ la urnă.

Nu condamnŭ multŭ pe aceştĭ agenţi politicĭ ai d-lui Tisza, de órece acesta e lucru modernŭ în fericita nóstră Ungariă; nu condamnŭ nicĭ poporulŭ care, potŭ ḑice, că e încă nestricatŭ, fără rafinăriă; condamnŭ însĕ pe domnii conducĕtorĭ, între carĭ în prima liniă sunt fraţii în Christosŭ preoţi, carĭ orbecescŭ în întunerecŭ, fără a se alipí de corpulŭ celŭ mare alŭ românismului, şi se lasă a fi seduşĭ prin sărutărĭ de ale Iudei şi prin promisiunĭ deşérte pentru a înfige pumnalutŭ în sînulŭ naţiunei lorŭ. In deşertŭ au fostŭ îmbĭerile de frăţietate ale conlocuitorilorŭ sêrbĭ pentru a alege pe naţionalulŭ şi bine cunoscutulŭ Dr. Politŭ, căcĭ sânţii noştri părinţĭ predică, că acesta nu ţine cu stăpânulŭ şi cu stăpênirea, şi astfelŭ nu putemŭ căpĕtá de la stăpênire ce ne trebue. Ce mişeliă!

Fie-mĭ permisŭ a vĕ notificá pe unulŭ din aceştĭ păstorĭ ca pildă, între carĭ meritá a fi amintitŭ unulŭ din Uzdinŭ, séu mai cu sémă părintele Pavelŭ Militaru şi fiulŭ sĕu Trifonŭ din Satulŭ nou. Părintele Pavelŭ şi fiulŭ sĕu sunt renumiţĭ încă de cândŭ apostolulŭ nostru D-lŭ Babeşŭ umblase odată pe aci pentru a deşteptá poporulŭ din întunereculŭ, în care îlŭ aduseră sfinţii părinţĭ; d-lorŭ au fostŭ acei holtei, carĭ ḑiceáu către poporŭ: »Daţi-lŭ afară din cetate şi-lŭ ucideţĭ cu petri.«

Dar tóte au unŭ sfîrşitŭ. Poporulŭ începe a cunósce, începe din ce în ce a devení mai deşteptŭ, începe a-i urgisi. Până atuncĭ fie-le de bine brânele roşii şi crucile de aurŭ promise de pretinulŭ lorŭ Iszakovits, care de acuma nu vrea sĕ-i mai cunóscă, sciindŭ cu ce caractere are de lucru. Pĕcatulŭ comisŭ în contra naţiunei lorŭ şi a poporului nevinovatŭ, pe care l'au sedusŭ, nu o vorŭ sterge nicĭ cu crucĭ, nicĭ cu brâne roşii câştigate cu merite erostratice.

Ciangăulŭ.

Beiuşŭ, 15 Iuniu 1884.

Se scie că la 3 Aprilie partida naţională a ţinutŭ conferinţă în causa alegerilorŭ dietale. S'a decisŭ ca alegĕtorii românĭ sĕ nu se angajeze nicĭ la o partidă, până cândŭ conferinţa delegaţilorŭ în Sibiiu nu va decide definitivŭ în acésta privinţă. Astfelŭ partida naţională a statŭ pe locŭ. Partida liberală ungurăscă s'a adunatŭ în conferinţă la 25 Maiu, cândŭ a fostŭ proclamatŭ candidatŭ Vegsŏ (rusnyak), unulŭ dintre întemeiătorii consorţiului »Viitoriului,« înavuţitŭ în dominiulŭ episcopescŭ de Beiuşŭ, dér străinŭ de totŭ ce e românescŭ, — ér minoritatea în frunte cu d. Ladislau Şarkadi a propusŭ candidarea lui Iosifŭ Vulcanŭ asemenea guvernamentalŭ.

Se lăţise scirea, că mameluculŭ Vegsŏ nu va fi sprijinitŭ de cercurile mai înalte, până cândŭ d. Iosifŭ Vulcanŭ, fiindŭ sprijinitŭ şi de deregătorii ambelorŭ dominii episcopescĭ, alegerea lui se credea mai multŭ decâtŭ sigură. In 5 Iuniu înainte de amédĭ s'a ţinutŭ conferinţa naţională românéscă, în care delegatulŭ V. Ignatŭ, căcĭ alŭ doilea delegatŭ alesŭ n'a luatŭ parte la conferinţa din Sibiiu, a rĕportatŭ despre decisiunile luate în aceea conferinţă, care luându-se la cunoşcinţă, partida naţională decide, că deórece suntŭ doi candidaţĭ, ér de altă parte fiindŭ timpulŭ pré scurtŭ spre a lucrá cu succesŭ pentru unŭ candidatŭ naţionalŭ, partida deocamdată ca atare nu candidéză.

După amédĭ, partida d-lui I. Vulcanŭ a ţinutŭ conferinţă înaintea unui publicŭ numĕrosŭ, unde dênsulŭ fŭ proclamatŭ în unanimitate candidatŭ, şi apoĭ ambele partide au începutŭ corteşiile; pe lângă partida lui Végsŏ a fostŭ tótă puterea stăpânirei, forţa şi brutalitatea; vr'o două sĕptĕmânĭ tóte diregătoriile din locŭ erau góle şi diregătorii pe la corteşii prin comune, până în diua alegerei, care fŭ în 13 Iuniu, cândŭ alegerea deveni fórte înverşunată; terorisarea din partea diregătorilorŭ, ostaşilorŭ şi gendarmilorŭ, carĭ insultau şi pe cetăţenii pacinicĭ inteligenţĭ, şi corumpţiunea nu se mai potŭ descrie. Resultatulŭ a fostŭ, că d. Iosifŭ Vulcanŭ a cădutŭ cu 153 voturĭ carĭ au fostŭ cumpĕrate din partida sa prin corteşĭ şi speculanţĭ, de órece partidei d-lui Iosifŭ Vulcanŭ tóte-i erau înterdise. Inainte de alegere 2 comune românescĭ marĭ, care de comunŭ decidŭ totdéuna alegerile din Beiuşŭ, au statŭ sub unŭ adevĕratŭ asediu din partea diregĕtorilorŭ şi gendarmilorŭ, pentru de ai terorisá şi a-i duce pe partea lui Vegsŏ. In diua alegerei tóte stradele Beiuşului au fostŭ închise cu cordóne militărescĭ, comunicaţiunea oprită pretutindenea, adevĕrată stare de asediu; curtea şi ambitulŭ salei de votare erau pline de corteşĭ şi diregĕtorĭ, carĭ terorisau, ameninţau şi corupeau votisanţii d-lui I. Vulcanŭ. Preşedintele învitatŭ fiindŭ mai de multe orĭ sĕ curme abusurile, n'a făcutŭ nicĭ o dispositiune. Tóte acestea s'au făcutŭ faţă de unŭ candidatŭ guvernamentalŭ, închipuiţi-ve apoi ce s'ar fi făcutŭ faţă de unulŭ naţionalŭ.

Nu se póte trece cu vederea purtarea scandalósă a unorŭ notarĭ terorisaţĭ prin cei dela putere. Unulŭ fŭ ameninţatŭ cu destituire décă nu va aduce ómenii pe partea lui Végsŏ; unuia destituitŭ i-s'a promisŭ restituirea, şi altui aspirante érăşĭ unŭ notariatŭ, numai sĕ corteşiască. Mai urîtă însă este purtarea Herostratului dela Bunteşcĭ, părintele delegatului, ce nu participase la Sibiiu, care din pasiunea de rĕsbunare trecŭ cu totŭ poporulŭ sĕu pe partea lui Végsŏ, şi astfelŭ îi asigură învingerea. Aşa se făcŭ la noi alegerile prin forţă şi violinţă, şi aşa se falsifică pe la noi opiniunea publică **Aticus.**

De sub Mezeşŭ.

Conferinţa alegĕtorilorŭ românĭ s'a ţinutŭ în Sterci, întocmai precumŭ se anunţase şi în stimatulŭ nostru diarŭ »Gazeta« în 12 Iuniu a. c. în presenţa judelui cercualŭ Nagy Domokos ca comisarŭ regescŭ.

La conferinţă s'au înfăţoşatŭ protopopĭ, preoţĭ şi docenţĭ şi din poporŭ aleşii satelorŭ vecine, aşa câtŭ se póte dice, că voinţa naţională s'a putută esprimá câtŭ mai competinte.

Mai înainte de tóte delegaţii cercului ş'au datŭ raportulŭ verbalŭ espuindŭ cele petrecute în adunarea din Sibiiu în Iuniu 1, 2, şi 3 anulŭ cur. şi citindŭ cele nouĕ puncte din programă, acele le-au esplicatŭ poporului. — Toţĭ cu o inimă şi gură au disŭ, că sunt şi vréu sĕ fie solidarĭ cu acea programă.

După asta în înţelesulŭ convocătorului se trece la desbaterea atitudinei nóstre faţă cu alegerile de deputaţĭ dietalĭ ce ni stau înainte. — Ací însĕ s'a încinsŭ o desbatere infocată, care a duratŭ 2 óre şi a căreia resultatŭ a fostŭ abţinerea dela votare pentru acuma. — Cu stânga estremă, care ne bate cu petri şi se încércă totŭ mereu a ne compromite, nu vomŭ merge nicĭ cândŭ; dară nu vomŭ votá nicĭ cu candidatulŭ guvernului, pentrucă şi acesta numai bine nu ni-a făcutŭ; apoi ar fi şi în contrastŭ cu spiritulŭ programei nóstre.

Aşa dară, fraţĭ alegĕtorĭ din cercŭ, veţĭ remâné acasă şi vĕ veţĭ păstrá puterea şi activitatea vóstră pentru unŭ timpŭ mai buna şi ferice! — Voi protopopĭ, preoţĭ şi docinţĭ sunteţĭ rĕspundĕtorĭ înaintea lui D-deu şi a naţiunei pentru efeptuirea decisiunei vóstre! — Nu vĕ uitaţĭ voi la cei influinţaţĭ de guvernŭ, ci lipindu-vĕ de poporŭ nu încetaţĭ a-i spune mereu, că omenia lui cere, pretinde sĕ facă aceea ce au hotărîtŭ! — Poporulŭ nostru e încă bunŭ şi de păstorii sĕi sufletescĭ ascultă, numai sĕ nu se vêneze interesulŭ personalŭ.

Constatŭ cu plăcere, că în astă conferinţă preoţii şi poporulŭ au fostŭ la înălţimea chemărei sale; în deosebĭ M. O. D. Ioanŭ Moldovanŭ şi Teodorŭ Popŭ s'au făcutŭ cei mai apţĭ tălmăcitorĭ ai voinţei poporului alegĕtorŭ; — acestia şi ceilalţĭ au spusŭ francŭ şi lealŭ, că poporulŭ şi naţiunea română cu starea lucrurilorŭ de astădĭ nicĭ decumŭ nu potŭ fi îndestuliţĭ; politica de desnaţionalisare duce scumpa patriă la peire şi că Românulŭ ca atare a trăitŭ şi ca atare vré 'sĕ móră în ţéra scăldată cu sângele sĕu şi alŭ părinţilorŭ sĕi!

Mare şi adêncă impresiune au făcutŭ vorbirile acestorŭ oratorĭ; şi vocea aprobătóre a poporului românŭ a pusŭ în uimire şi chiar pe comisarulŭ regescŭ.

Conferinţa s'a despărţitŭ, precum a decursŭ în cea mai bună ordine, ducêndŭ cu sine fiecare o suvenire dulce a convenirei frăţescĭ.

După conferinţă o parte însemnată a membrilorŭ s'a adunatŭ la casa ospitală a amicului A. Vicaşŭ parochŭ localŭ; — de unde apoi numai séra târdiu s'au depărtatŭ ducêndŭ cu sine acea convingere, că ospitalitatea românului este şi va fi totdéuna o însuşire demnă de invidiatŭ.

Comitetulŭ esecutivŭ constatătoriu din preşedinţĭ şi vice-preşedinţi ai cercurilorŭ, întrunindu-se în 16 Iuniu în Zelău capitala comitatului, au aprobatŭ întru tóte decisiunile conferinţei din Sterci; şi aşa fraţilorŭ alegĕtorĭ atitudinea vóstră fiindŭ sancţionată de comitetŭ nicĭ dubiu nu póte fi despre ce aveţĭ de făcutŭ.

D-deu sĕ vĕ ajute şi sĕ vĕ conducă toţĭ paşii spre binele naţiunei române. **Opinca Selagiană.**

Domeniulŭ Corónei României.

Proiectŭ de lege depusŭ în cameră.

Art. 1. Se institue domeniulŭ corónei.

Facŭ parte din acestŭ domeniu următórele imobile rurale:

1. Ruşeţulŭ din judeţulŭ Brăila.
2. Sadova » » Doljŭ.
3. Şegarcea » » »
4. Cociocululŭ » » Ilfov.
5. Bicazulŭ » » Némţu.
6. Gherghiţa » » Prahova.
7. Clăbucetu-Taurului şi muntele Caraimanŭ.
8. Domniţa din judeţulŭ R.-Săratŭ.
9. Malini » » Suceava.
10. Borca » » »
11. Sabasa şi Farcasa »
12. Dobrovĕţu şi Farcasa.

Art. 2. Corona are dreptulŭ de folosinţă asupra suprafeţei acestorŭ proprietăţĭ, fără a fi supusă la vr'o dare de cauţiune.

Ea are facultatea d'a esploatá aceste bunurĭ directamente, prin dare în arêndă etc. In acestŭ din urmă casŭ, termenulŭ locaţiunei nu póte trece peste 10 ani.

Art. 3. Pădurile, carĭ se află pe aceste proprietaţĭ, se vorŭ esploata de Corónă, conformŭ principielorŭ espuse în codulŭ silvicŭ şi în legea de la 14 Marţiu 1882.

Art. 4. Coróna numesce pe agenţii silvicĭ. Ei depindŭ şi primescŭ numai instrucţiunile date de administratorulŭ domeniului Corónei,

Aceştĭ agenţĭ vorŭ avé aceleaşĭ drepturĭ şi obligaţiunĭ în privinţa constatării delictelorŭ, ca toţĭ ceilalţĭ forestierĭ ai statului.

Plata agenţilorŭ silvicĭ este în sarcina Corónei, care va suportá tote cheltuelile repopulării prin însemânţare a amenagiării pădurilorŭ şi altele.

Art. 5. Imobilele domeniului Corónei sunt inalienabile şi imprescriptibile, nu potŭ prin urmare fi vêndute, schimbate, dăruite, ipotecate séu supuse la vr'o altă sarcină de orĭ-ce natură va fi.

Art. 6. Proprietăţile domeniului Corónei precum şi proprietăţile private ale M. S. Regelui nu suntŭ supuse la imposite către statŭ, vorŭ suportá însĕ dările către districtŭ şi comună.

Pentru a se puté termina partea lorŭ contribuitóre în aceste imposite, moşiile Corónei vorŭ fi înscrise în rolurĭ cu venitulŭ lorŭ estimativŭ astfelŭ cum se uséză pentru orĭ ce altă proprietate privată.

Art. 7. Orĭ ce contracte şi orĭ ce acte relative la administrarea domeniului Corónei sunt scutite de orĭ-ce tacse de timbru séu de înregistrare.

In privinţa tacselorŭ judiciare relative la intentărĭ de procese, la afacerĭ de intervenţiunĭ etc., relative totŭ la acestŭ domeniu, se vorŭ aplicá aceleaşĭ dispositiunĭ ca pentru orĭ ce procesŭ intentatŭ de statŭ.

Art. 8 Proprietăţile, carĭ facŭ parte din domeniulŭ Corónei se administreză de unŭ îngrijitorŭ numitŭ şi plătitŭ de Corónă şi care nu are caracterulŭ unui fuuncţionarŭ publicŭ.

Elŭ pórtă titlulŭ de administratorŭ alŭ domeniului Corónei.

In tóte actele sale, administratorulŭ nu póte lucrá de câtŭ în limitele ordinilorŭ şi instrucţiunilorŭ date de Corónă.

Art. 9. Administratorulŭ intentá, şi numai în contra sa se dirigŭ tóte acţiunile judecăroresci.

Orĭ ce hotărîre judecătorésca nu póte fi dată séu executată decâtŭ în numele şi în contra administratorului domeniului Corónei.

Art. 10. Pentru transacţiunile ce se vorŭ face de Corónă şi relative la domeniulŭ sĕu, se vorŭ aplica aceleaşĭ dispositiunĭ de legĭ, ca pentru orĭ ce alte transacţiunĭ făcute de statŭ pentru proprietăţile sale şi pentru delictele silvice săvêrşite în paguba sa.

Art. 11. In tóte procesele, carĭ privescŭ domeniulŭ Corónei, asistenţa ministerului publicŭ ca parte alăturată este obligătóre.

Advocaţii publicĭ alipiţĭ pe lângă ministerulŭ domenielorŭ, precum şi acei din districte suntŭ ţinuţĭ a da concursulŭ lorŭ juridicŭ administratorului şi alŭ representa înaintea istanţelorŭ judecătorescĭ.

Administratorulŭ domeniului Corónei este ţinutŭ chiar a cere acéstă asistenţă, orĭ de câte orĭ o a treia persónă face vre-o usurpaţiune asupra fondului vre-unei proprietăţĭ a domeniului.

Art. 12. Acéstă lege va întra în vigóre cu începerea anului bugetarŭ 1884-85.

Venitulŭ acestorŭ proprietăţĭ inceteză dela acésta dată a mai face parte din bugetulŭ Statului.

Tóte drepturile şi obligaţiunile isvorîndŭ din contractele de arêndare a moşielorŭ prevĕdute la art. 1 trecŭ asupra Corónei.

(Semnaţĭ) Generalŭ D. Leca, generalŭ Călinescu, St. Belu, N. Cişman, D. Gherghelŭ, C. Bastache, N. Ganea, R. Stefănescu, D. Schileru, A. Vizanti, N. Săvénu, N. Dimancea, N. Istrate, dr. Polizu, C. F. Robescu. C. Filitis, Papadopolu Calimach, Costinŭ Vârlanŭ, P. Gheorghiadi, C. Malaxa, D. Bibescu, A. Stolojanŭ, C. Fântănénu, C. Casimir, T. B. Lăţescu, C. Gagione, V. Gheorghian, D. Filitis, C. Leca, M. Ciurea, Toma R. Filitis, I. Frunză şi A. Radovicĭ.

Acestŭ proiectŭ a fostŭ adoptatŭ de tóte secţiunile Camerei.

In şedinţa secretă a Camerei de erĭ s'a făcutŭ unŭ votŭ de încercare, care a datŭ resultatulŭ următorŭ: 57 pentru proiectŭ, 11 contra şi 9 abţinerĭ.

Se dice, că proiectulŭ va fi discutatŭ adĭ în şedinţa publică.

Cronica financială septĕmânală.

Cetimŭ în „Curierulŭ Financiarŭ din Bucurescĭ:“

Cele optŭ dile din urmă n'au adusŭ mai nicĭ o schimbare în cursulŭ efectelorŭ; mişcarea favorabilă ce începuse a se desemná Vinerĭ şi Sâmbătă anterioară s'au opritŭ momentanŭ, ast-felŭ că mai tótă sĕptămâna n'am avutŭ de câtŭ micĭ variaţiunĭ care în definitivŭ s'au tradusŭ prin óre-care perderĭ pentru Naţionale, Mobiliare şi Construcţiunĭ.

De alt-felŭ, starea acésta de lucrurĭ îşĭ găseşte explicaţirnea în mai multe împrejurărĭ: în prima linie, e slăbiciunea mişcării în porturĭ, şi scirile nefavorabile ce sosescŭ dilnicŭ cu privire la recolta din ţéră; de şi cele două sĕptămânĭ din urmă au fostŭ fórte ploióse, totuşĭ acele ploi fiindŭ prea târdii, n'au putută salvá decâtŭ o mică parte din recoltele ce se considerau ca compromise; restulŭ fiindŭ uscatŭ sau părlitŭ de secetă, a rĕmasŭ pentru tot d'a-una perdutŭ; acestŭ faptŭ se confirmă pe fie ce di, şi face a se temperá multŭ bucuria şi animaţiunea ce produsese în afacerĭ ploile abundente dar tardive din dilele trecute. Unŭ altŭ faptŭ care a mai contribuitŭ cât-va la slăbiciunea pieţei nóstre, precum a contribuitŭ la neliniştea pieţelorŭ europene, mai cu sémă austriace, e neînţelegerea ivită între principatulŭ Bulgariei şi Regatulŭ Serbiei. Se scie că acésta neînţelegere, împinsă până la întreruperea relaţiunilorŭ dintre cele două micĭ state balcanice, se justifică de unii atâtŭ prin refusulŭ guvernului bulgarŭ d'a expulsá pe Serbi ce se refugiase pe teritorulŭ sĕu şi care se pretindea că facŭ dese încursiunĭ în Serbia, câtŭ şi prin lipsa de buna voinţă d'a se lua mĕsurĭ pentru oprirea acestorŭ incursiunĭ.

Acei care judecă însĕ mai profundŭ lucrurile şi vĕdŭ precipitarea cu care s'a procedatŭ de o parte şi de alta, se întrebă cu dreptŭ cuvêntŭ décă faptele invocate ca justificare n'a fostŭ mai multŭ unŭ pretextŭ de câtŭ o adevĕrată causă. Aceia ce e positivŭ e că conflictulŭ se produce tocmai în nisce momente cândŭ se repune pe tapetŭ cestiunea întruniri Bulgariei şi a Rumeliei orientale într'unŭ singurŭ statŭ slavŭ, vasalŭ morlamente Rusiei. Şi, din acestŭ faptŭ, unii conchidŭ că ar fi lucrândŭ aci mâna Austro-Ungeriei, a cărei influinţă e puternică la Belgradŭ şi care are marĭ interese d'a împedicá crearea acelei sucursale moscovite pe rîpa dréptă a Dunărei; alţi din contră dicŭ că ar fi în jocŭ uneltirĭ ruseşti în scopŭ d'a tărâ în resbelŭ pe Austro-Ungaria.

Orì care din aceste versiunĭ ar fi cea mai adevĕvată, noi credemŭ că lucrurile nu vorŭ merge atâtŭ de departe şi că diplomaţia europénă va interveni energică. Deja se anunţă că Germania a şi luatŭ iniţiativa unei împăciuirĭ.

Până atuncĭ însĕ, scădătorii noştri profită şi exploatéză tóte cestiunile în profitulŭ lorŭ spre a distruge adĭ aceea-ce s'a putută cucerì erĭ, şi a'şĭ împuţiná dacă nu evitá întregĭ pagubele. De astă dată, ei au rĕuşitŭ până la unŭ puntŭ. Slăbiciunea cursurilorŭ a permisŭ unora a se acoperi în parte, şi altora a lua ore-care mĕsurĭ d'a reporta în condiţiunĭ mai puţinŭ onerόse pentru finele lunei corente. Prelungirea lichidaţiunei care abia a începutŭ, şi desperatele încercărĭ ce 'şĭ vorŭ da în acestŭ intervalŭ scădătorii, va contribuí până la unŭ puntŭ a le uşurá sarcina.

Diverse.

Românŭ prin regula de trei. — Ilustrulŭ Doctorŭ de lepră şi ochĭ ferecaţĭ, care şĭ-a terminatŭ studiele sub numele de Isac Rubinstein, de cândŭ d-lui a ajunsŭ mare şi tare, de cândŭ s'a făcutŭ doctorŭ în medicină fără voia lui, şĭ-a schimbatŭ numele, s'a botezatŭ, s'a purificatŭ făcêndu-şĭ fricţiune de usturoiu şi băi de nume românescŭ, schimbândŭ pe Isacŭ în Sache şi pe Rubinstein în Petreanŭ; cu alte cuvinte a deslegatŭ o regulă de trei adecă: Isacŭ se are către Sache, precumŭ Rubinstein cătrĕ Petreanŭ, Isacŭ şi Rubenstein se ducŭ ca terminĭ neutri, şi rĕmâne Sache Petreanŭ. Aferim, bravo, tu Jidanŭ deşteptŭ! Iată dar, noi descendenţi ai lui Marcus-Nerva-Moise . . . Din ce în ce mai bine, bieţii perciunĭ au ajunsŭ la Jidanĭ tocmai ca cerceii la cocóne, şi îi lipesce cu cocă séra cândŭ se culcă de îşĭ pune talmudulŭ şi îi scóte d. Doctorŭ a doua dĭ cândŭ merge la clientelă. Aşa bine, aşa ţéră, unde o sĕ găsésca Jidanii? nicĭ în sînulŭ lui Belzebutŭ nu trăescŭ ei mai fericiţĭ. Bucuraţi-vĕ şi ve înveseliţĭ, că acum sĕ sciţĭ, că a datŭ norocu peste voi; şi sĕ dea D-deŭ sĕ vĕ înmulţiţĭ şi sĕ rĕmână numai câţĭ finĭ amŭ făcutŭ eu!!!

„Deştept.“

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Rațiociniulŭ

comitetului arangiatorŭ alŭ concertului împreunatŭ cu balŭ, arangiatŭ în 1 Martie st. n. a. c. de societatea de lectură »Iulia« a junimei române dela universitatea din Clușiu pentru augmentarea fondului sĕu.

(Fine.)

12. Bucurescĭ: colect. spect. D-nu Dr. Petru Dulfu, dela spect. d-nĭ Ioanŭ Slavicĭ 10 lei Dr. Petru Dulfu 5 lei, la olaltă 15 lei.

13. Orascia: colect. spect. D-nu Avramŭ Tincu adv. 1 fl.

14. Năsăudŭ: colect. spect. D-nu Ioanŭ Ciocanu, directorŭ gimn., dela M. St. D-nĭ: Vasiliu Verticu, Procopiu Cuteanu, Nic. Rusu, Gavrila Scridonŭ, Leonŭ Pavelea, Ioanŭ Tanco, Dr. Pavelŭ Tanco, Octaviu Barițŭ, Ioanŭ Ciocanu câte 1 fl., la olaltă 9 fl.

15. Făgărașŭ: colect. Reverendissimulŭ D-nŭ Ales. Micu vicariu, dela M. St. D-nĭ Daniela de Gramoiu v.-comite, Dr. Stef. Popŭ phisicŭ comitat., Petru Popescu protopresbiterŭ, Benedek Gyula adv., Efraimŭ Pandrea revisorŭ, Gregoriu Negrea, Ales. Micu vicariu câte 1 fl., la olaltă 7 fl.

16. Deva: colect. spect. D-nu Augustŭ A. Nicóră jur. abs., dela M. St. D-nĭ Ioane Papiu, Simeonŭ Horváth procurorŭ reg. ung., Georgiu Nicóra, Nicolae Oprea câte 1 fl., Andreiu Kováts 50 cr., la olaltă 4 fl. 50 cr.

17. Zlatna: colect. Prea Onor. D-nu Ioanŭ P. Laslo v.-episc., dela M. St. D-nĭ Lazarŭ Piposiu și colectantele câte 1 fl., la olaltă 2 fl.

18. Borgó-Prundu: colect. M. St. D-nu Pavelŭ Besia preotŭ și învĕțătorŭ, dela M. St. D-nĭ Teodorŭ Vrasmașiu parochŭ gr. or., Vasiliu Popŭ parochŭ gr. cat. în Borgó-Bistrița câte 1 fl., colectantele 50 cr., la olaltă 2 fl. 50 cr.

19. Zernești: colect. st. D-nŭ Ioanŭ Strevoiu docente, dela M. St. D-nĭ Nic. Garoiu adv., Traianŭ Mețianu administr. prot., Ioanŭ Danŭ preotŭ, Ioanŭ Mețianŭ juristŭ, Ioanŭ Strevoiu câte 1 fl., la olaltă 5 fl.

20. Dejiu: colect. spect. Dómnu Gabr. Manu, dela spect. Dómna Gabr. Manu 1 fl., dela M. St. D-nĭ: V. Hossu, Ioanŭ Velle, Ales. Cherestesiu, A. Munteanu, Petru Anca câte 1 fl. Iuliu Munteanu, Georgiu Gradoviciu câte 50 cr., la olaltă 7 fl.

Dela Majestățile Lorŭ Regele și Regina României 200 lei. Dela Escelența Sa Dr. Ioane Vancea de Buteasa metropolitŭ 20 fl. Dela Ilustritățile Lorŭ: Michaelŭ Pavelŭ episcopŭ 5 fl., Ioanŭ Popasu episcopŭ gr. or. 5 fl., Ioanŭ Mețianŭ episcopŭ 5 fl., Escelența Sa Silvestru Morariu Andrieviciu metropolitŭ 5 fl., Reverendissimulŭ D-nŭ Simeonŭ Popŭ Mateiu secret. metrop. 2 fl., Vasilie Pușcariu protop. 1 fl.

In séra concertului la cassă au plătitŭ peste taxa spect. D-nĭ: Dr. Aureliu Isacŭ adv. 5 fl., Vasiliu Almășanŭ 3 fl., Contele Klebesberg 3 fl., Clariss. Dr. Gregoriu Silasi prof. univ. 3 fl., N. Negruțiu redactorŭ în Gherla 1 galbenŭ, Ioanŭ Lemény 1 fl., Lazarŭ Baldi 1 fl., Rev. Vasiliu Popŭ canonicŭ în Gherla 1 galbinŭ, Vasiliu Roșescu protop. gr. or. 3 fl., N. Vlăduțŭ din Turda 3 fl., Galacțiu Șagau protopopŭ 2 fl., N. Stetiu adv. 4 fl., Dr. Kanitz Agostŭ prof. univ. 5 fl., Ioanŭ Petranu adv. 1 fl., Ioanŭ Dubanji 2 fl., Harcsarik Géza 1 fl., Ales. Dragoșiu medicinistŭ abs. 50 cr., Deák Pál 1 fl.

Percepțiunile: a) la cassă 245 fl. 3 galbinĭ; b) din colecte și dela privațĭ 329 fl. 70 cr. Suma 574 fl. 70 cr. și 3 galbinĭ. Erogațiunile: 456 fl. 38 cr. Restulŭ activŭ 118 fl. 32 cr. și 3 galbinĭ.

Decĭ venitulŭ curatŭ alŭ concertului arangiatŭ în 1 Martie st. n. a. c. de societatea de lect. »Iulia« este una sută optsprędece fl. 32 cr. și trei galbinĭ.

Comitetulŭ cu profundă stimă aduce mulțămitele cele mai căldurόse și sincere d. d. colectanțĭ, precum și acelorŭ marinimoșĭ domnĭ, carĭ cu mare nobleță au oferitŭ succursulŭ lorŭ materiale și cu asta ocasiune pentru augmentarea fondului societății de lectură „Iulia."

Clușiu, 10 Maiu 1884.

Pentru comitetulŭ aranjatorŭ:

Nestorŭ Vărareanŭ, președinte. **Aug. Chețianu**, secretariu.

Rațiociniulŭ revidĕndu-se întru tóte s'a aflatŭ în ordine.

Clușiu, 10 Maiu 1884. **Dr. Aurelŭ Isacŭ**, președintele societ. »Iulia.«

Cursulŭ la bursa de Viena
din 18 Iunie st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.55	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	91.80	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.50
Rentă de hârtiă 5%	88.65	Imprumutulŭ cu premiu ung.	114.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	192.80	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.10	Renta de hârtiă austriacă	80.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.75	Renta de arg. austr.	81.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	101.90	Renta de aurŭ austr.	102.20
Bonurĭ rurale ungare	101.75	Losurile din 1860	135.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.80	Acțiunile băncel austro-ungare	858.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.75	Act. băncel de creditŭ ung.	317.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.75	Act. băncel de creditŭ austr.	307.75
Bonurĭ rurale transilvane	101.75	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.76
		Napoleon-d'orĭ	$9.66^1/_2$
		Mărcĭ 100 împ. germ.	59.50
		Londra 10 Livres sterlinge	121.85

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 5 Iunie st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$94^1/_4$	$95^1/_4$
Renta rom. amort. (5%)	$94^3/_4$	$95^1/_8$
» convert. (6%)	98	$100^3/_4$
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	32	$34^1/_2$
Credit fonc. rural (7%)	$102^1/_4$	$106^1/_4$
» " " (5%)	$92^1/_2$	$93^1/_2$
» » urban (7%)	$103^1/_2$	$104^1/_2$
» » » (6%)	$99^1/_8$	100
» » » (5%)	$90.^5/_8$	$91^1/_4$
Banca națională a României	1422.	1435
Ac. de asig. Dacia-Rom.	331.	$341^1/_2$
« » » Națională	235.	—
Aurŭ	3.64%	—.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.07.	2.09

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 19 Iunie st. n. 1884.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	9.25	9.28
Argint românesc	9.20	9.25
Napoleon-d'orĭ	9.65	9.67
Lire turcescĭ	10.90	10.98
Imperialĭ	9.90	9.96
Galbenĭ	5 62	5.66
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.50
Discontulŭ »	7—10 % pe anŭ.	

Numere complete din „Gazetă„ dela 1 Ianuariu a. c. se mai află.

„GAZETA TRANSILVANIEI"

DIARŬ CUOTIDIANŬ.

Abonamente

se potŭ face la **1** și **15** a fie-cărei lunĭ.

Pentru Austro-Ungaria pe anŭ . . . 12 fl. v. a.
» » » 1/2 » . . . 6 » »
» » » 1/4 » . . . 3 » »
Se acórdă abonamente și lunare cu . . 1 » »
Pentru România și străinătate pe anŭ . 36 francĭ
» » » » 1/2 » . 18 »
» » » » 1/4 » . 9 »

Celŭ mai ușorŭ mijlocŭ de abonare este prin mandatŭ postalŭ. Abonamentele se plătescŭ înainte.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ sĕ binevoiéscă a ne da lămuritŭ adresa, ca trimiterea diarului sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică întârdiere.

Tarifa anunciurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6
Pentru inserțiunĭ și reclame pag. a III linia à . „ —„ 10

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ 10%
» » » 5— 8 » 15%
» » » 9—11 » 20%
» » » 12—15 » 30%
» » » 16—20 » 40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ 50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Brașovŭ 1|13 Maiŭ 1884.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Tipografia Alexi Brașovŭ.